

Co bylo o ni polemik. Kolik rad od pedagogů! Stálá mravní zodpovědnost. Ubohá básni. Co se nadráždila dobrých, těžkopádných ochránců zdravého rozumu. Co přestála anket, kritik a žárlivých pohledů. Dobří svedení jinoši, kteří si s ní nevědí rady strádající. Jaký klid ve šťastném postavení!

Báseň. Co se natěšila fantastických lehkomyšlníků, vymýšlejících zázračné nemožnosti. Co donkichotů, mužských kurtizán či náruživých narkotiků, okouzlujících svět a otravujících problematice kritiky a básníky bez talentu! Báseň. Co její rodná podstata? Verš, rým, asonance, přirovnání. Jaké šibalství. Vyhledávati dvě spoluznějící slova. Jedině ty, hravý muži, pochopíš, co je to jít a hledati mezi všemi ženami tu, jež ztratila tento zlatý vlas. Hra. Komu je to málem? Špatným hráčům. Těm, kdož znají jen krotké a nudné hry. Těm, kdož nic nevědí o hazardních hrách na život a na smrt. Kdo pochybuje, že je rým hrou mezi životem a smrtí!

Ovšem jsou i dnes básníci, rýmující slova tisíckrát rýmovaná. Ale hry na život a na smrt! Vsaditi vše na zázračný rým. Celý verš, jeho smysl — a neprohráti to. Že nelze ničeho prohráti v této hazardní hře? Pohleďte. Kolik zavražděných básníků!

Báseň. Hra, jež sugeruje celé nové světy. Užívá nenadálých refrénů, těch zaklinadel, jež nás posedají kdekoliv a jež by umožnily lidstvo, nebýt básníků, těch čarodějů, jež je evokují z propadlišť ducha.

Báseň. Nepředpisujeme jí ničeho. Předpisovati. Jak hříšné a trapné. Nepředpisujeme jí toho, čeho jí dáváme sami. Můžeme jí zítra či pozítří dáti něco zcela jiného. Nechtěli bychom se nikdy vraceti k tomu, co jí bylo vzbuzeno.

Předpisujeme jí celých lidí, hazardních hráčů, věčných pohádkářů. Neopakovati odvahu, jak bylo řečeno. Neboť někdy bude odvahou prostá píseň.

Česká řeč. Bylo prý dokázáno, že je ve stadiu šestnáctého století. Věří tomu každý, kdo se s ní lopotil, věří tomu každý čtenář překladů z Baudelaira, těchto zkroucenin, i když je tvořil gigantický duch Vrchlického. Smrt na rožni všem literátským duším, jež patrně nečetly jediné skutečné básně, chtějí-li ukřičet a podezřívati z artismu českého básníka. Česká řeč a artismus. K smíchu všem básníkům, kteří cepují tuto neobratnou holčici. K smíchu všem, kdož četli jediný verš Villonův, jediný kalambúr starého parnasisty Huga, za nímž volal *dosti!* jemný hráč francouzštiny, ubohý Lélian. K smíchu všem, kdo musí zápasiti s touto svalnatou Slávou dcerou.

Česká řeč. Byla prý ve stadiu šestnáctého století.

Jak se jí za to smát a jak strašně ji milovat a tlouci důtkami, když jsme se odhodlali vésti ji dvacátým stoletím. Hle, jaké možnosti čekají jejího básníka. Jaké zázraky: býti současně jejím dravým Villonem, melancholickým Mussetem či Máchou, jejím magickým a precizním Baudelairem, nevypočítatelným Rimbaudem a harmonickým Mallarméem, jejím frenetickým Apollinaiem — a pak soutěží součtu těchto kouzel. Českým básníkem a sám sebou.

Kdo chce ještě nyní nařknouti z artismu českého básníka!

Báseň. Je ve své rodné podstatě tímtež, čím je lidový popěvek, jenž si hrá se slovy jako hádanka, a přece je nositelem lidského pohnutí jako nic jiného na světě.

(Falešný mariáš, říjen 1925)